

OBWIESZCZENIE

Dotyczy: Przedsięwzięcia polegającego na usunięciu 92 drzew z działki nr ew. 269/8 w m. Daliowa gm. Jaśliska.

Wnioskodawca: Gmina Jaśliska.

Działając na podstawie art. 33 – 36 i art. 98 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) w związku z prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie postępowaniem w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na usunięciu 92 drzew z działki nr ew. 269/8 w miejscowości Daliowa, gm. Jaśliska **z a w i a d a m i a m** o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na obszar NATURA 2000.

Z przesłanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie dokumentem pn. „Raport oddziaływania na środowisko” dotyczącym ww. przedsięwzięcia można zapoznać się w siedzibie Starostwa Powiatowego w Krośnie, ulica Bieszczadzka 1, pokój 517, w godzinach pracy Urzędu (7³⁰-15³⁰) oraz na stronie internetowej Urzędu: bip.powiat.krosno.pl (w zakładce: obwieszczenia i ogłoszenia).

Uwagi i wnioski dotyczące przedsięwzięcia można składać w terminie 21 dni tj. od dnia 25 października 2013 r. do dnia 15 listopada 2013 r., ustnie, pisemnie w tut. Urzędzie lub przysyłać listownie na adres: Starostwo Powiatowe w Krośnie, ul. Bieszczadzka 1, 38-400 Krosno (z dopiskiem „wycinka drzew w Daliowej”), lub drogą elektroniczną na adres: srodowisko@powiat.krosno.pl

Zgłoszone uwagi i wnioski zostaną przekazane do rozpatrzenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Z up. STAROSTY

Zofia Galik
Naczelnik

Wydziału Środowiska i Rolnictwa

INWESTOR:

URZĄD GMINY JAŚLISKA, JAŚLISKA 171, 38-485 JAŚLISKA

TYTUŁ PROJEKTU:

**WYCIĘCIE DRZEW Z CZĘŚCI NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONEJ W MIEJSCOWOŚCI
DALIOWA O NR EWIDENCYJNYM 269/8 , WŁASNOŚĆ GMINY JAŚLISKA.**

STUDIUM PROJEKTU:

OPRACOWANIE EKOLOGICZNE

TYTUŁ CZĘŚCI PROJEKTU:

RAPORT OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Jasło, Październik 2013r

**Wersja uzupełniona o poprawki RDOŚ
zgodnie z pismem WPN.431.17.2013.MSz-2**

SPIS TREŚCI

Część opisowa

1.	Wprowadzenie	4
1.1	Przedmiot opracowania.....	4
1.2	Kwalifikacja przedsięwzięcia	4
1.3	Cel opracowania.....	4
1.4	Zakres opracowania	4
2.	Podstawy prawne.....	5
3.	Opis planowanego przedsięwzięcia.....	9
3.1	Charakterystyka przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu	9
3.1.1	Lokalizacja.....	9
3.1.2	Obszar przedsięwzięcia	10
3.1.3	Stan istniejący	10
3.1.4	Stan projektowany	11
3.1.4.1	Rozmieszczenie drzewostanu na terenie planowanej inwestycji.....	14
3.2	Główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych	14
3.2.1	Technologia wykonania.....	14
3.3	Warunki wykorzystania terenu	16
3.3.1	Etap realizacji.	16
3.3.2	Etap eksploatacji.....	17
3.3.3	Etap likwidacji.....	17
4.	Opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia.....	17
4.1	Morfologia i hydrografia terenu.....	17
4.2	Budowa geologiczna.....	18
4.3	Warunki hydrogeologiczne	18
4.4	Przyroda ożywiona.....	18
4.4.1	Metodyka badań i zakres opracowania.....	18
4.4.2	Diagnoza oddziaływań	19
4.4.3	Opis gatunków i siedlisk.....	20
4.4.4	Aktualność danych przyrodniczych.....	21
4.4.5	Dane ilościowe i jakościowe	21
4.4.6	Waloryzacja terenu	22
4.4.7	Zasięg oddziaływania na siedliska i gatunki, kryteria	22
4.4.8	Opis przewidywanych skutków w przypadku niepodejmowania decyzji	23
4.4.9	Oddziaływania skumulowane	23
4.4.10	Analiza wpływu o różnym charakterze na siedliska i gatunki.	23
4.4.11	Wpływ na rzekę jako korytarz ekologiczny.	24
4.4.12	Utrata siedlisk , fragmentacja siedlisk i areałów gatunków	24
4.4.13	Możliwość minimalizacji	24
4.4.14	Opinia ornitologiczna	25
4.5	Obszary chronione.	27
4.5.1	Obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody.	27
4.5.2	Obszary Natura 2000	28
4.5.3	Główne zbiorniki wód podziemnych.....	29
5.	Opis analizowanych wariantów.....	30
5.1	Uwagi Ogólne	30
6.	Oddziaływanie wariantów przedsięwzięcia na środowisko.	31

6.1	Oddziaływanie na stan powietrza atmosferycznego.....	31
6.1.1	Metodyka obliczeń	31
6.1.2	Oddziaływanie w fazie realizacji.....	32
6.2	Oddziaływanie przedsięwzięcia na klimat akustyczny.....	34
6.2.1	Analiza oddziaływania na środowisko.	34
6.3	Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko wodno – gruntowe.....	35
6.3.1	Wpływ na wody powierzchniowe.	35
6.3.2	oddziaływanie na glebę, powierzchnię ziemi i ruchy masowe	35
6.4	Gospodarka odpadami.	36
6.4.1	Wprowadzenie.	36
6.5	Oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko w przypadku wystąpienia poważnej awarii	36
6.5.1	Zagrożenia związane z realizacją przedsięwzięcia.....	36
6.6	Oddziaływanie transgraniczne	36
6.7	Oddziaływanie między elementami	36
7.	Opis przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego na środowisko, obejmujący bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio-, długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływanie na środowisko	38
8.	Opis przewidywanych działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko oraz ocena efektywności proponowanych działań i środków	39
8.1	Działanie na etapie realizacji	39
9.	Źródło informacji.....	39
10.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie	40

Część graficzna

11.	Załączniki	44
11.1	Występowanie siedlisk przyrodniczych	44
11.2	Skład gatunkowy miejscowej awifauny	45
11.3	Wypis z rejestru gruntów	46

CZĘŚĆ OPISOWA

1. WPROWADZENIE

1.1 PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pod nazwą „Wycięcie drzew z części nieruchomości położonej w miejscowości Daliowa o nr ewidencyjnym 269/8 , własność Gminy Jaśliska.

Planowane przedsięwzięcie realizowane jest na terenie Gminy Jaśliska w miejscowości Daliowa na działce o nr ewidencyjnym 269/8.

1.2 KWALIFIKACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.] oraz Ustawy z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego, z późn. zm. inwestycję zakwalifikowano do przedsięwzięć z tzw. III grupy, nie wymagających uzyskania decyzji środowiskowej, mogących znacząco oddziaływać, dla których obowiązek sporządzania raportu o oddziaływaniu na obszary Natura 2000 może by nałożony tak jak to miało miejsce w przypadku przedmiotowej wycinki, a zakres raportu określony pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie nr WPN.430.72.2013.JS-2 z dnia 20.06.2013r.

1.3 CEL OPRACOWANIA

Niniejsze przedsięwzięcie ma na celu określenie oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska planowanej wycinki drzew z części nieruchomości położonej w miejscowości Daliowa o nr ewidencyjnym 269/8 , własność Gminy Jaśliska.

1.4 ZAKRES OPRACOWANIA

Opracowanie wykonano w zakresie określonym pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie nr WPN.430.72.2013.JS-2 z dnia 20.06.2013r. oraz w oparciu o art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 roku, Nr 119, poz. 1227, z późniejszymi zmianami).

2. PODSTAWY PRAWNE.

a) Ogólne

- Ustawa z dn. 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego, z późn. zm.
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz. U. 2008 Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.];
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska [Dz. U. 2001 Nr 62, poz. 627; z późn. zm.];
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [Dz. U. 2004 Nr 92, poz. 880 z późn. zm.];
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [Dz. U. 2003 Nr 80, poz. 717 z późn. zm.];
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko [Dz. U. 2010 Nr 213 poz. 1397]
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom środowisku i ich naprawie, z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji [Dz. U. 2004 Nr 283, poz. 2842];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 18, poz. 164);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 października 2007r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. Nr 192, poz. 1392);
- Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 63/2000, poz. 735),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz.U. Nr 156/2006, poz. 1118 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 1994 nr 27 poz. 96 z późniejszymi zmianami)

— Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 12 lipca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów odpadów, których zbieranie lub transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności (Dz. U. 2006 Nr 136, poz. 965);

b) Oddziaływanie na zanieczyszczenie powietrza

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu [Dz. U. 2010 Nr 16, poz. 87];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [Dz. U. 2008 Nr 47, poz. 281];
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu [Dz. U. 2009 Nr 5 poz. 31];
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych [Dz. U. 2008 Nr 221, poz. 1441];

c) Oddziaływanie na klimat akustyczny

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku [Dz. U. Nr 120, poz. 826],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody [Dz. U. 2008 Nr 206, poz. 1291],
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska [Dz. U. Nr 263, poz. 2202 z późn. zm.],
- Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku,
- norma PN-ISO 9613 „Akustyka. Tłumienie dźwięku podczas propagacji w przestrzeni otwartej. Ogólna metoda obliczania.”,
- ogólna specyfikacja techniczna turbin wiatrowych branych pod uwagę przez inwestora,

d) Oddziaływanie w zakresie gospodarki odpadami

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach [tekst jednolity: Dz. U. 2008 Nr 25, poz. 150 z późn. zm.], wraz z aktami wykonawczymi,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów [Dz. U. 2001 Nr 112, poz. 1206],
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2003 r. w sprawie rodzajów odpadów, których zbieranie lub transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności [Dz. U. 2004 Nr 16, poz. 154],

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 12 lipca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów odpadów, których zbieranie lub transport nie wymagają zezwolenia na prowadzenie działalności [Dz. U. 2006 Nr 136, poz. 965],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącymi przedsiębiorcami oraz dopuszczalnych metod ich odzysku [Dz. U. 2006 Nr 75 poz. 527],

e) Oddziaływanie w zakresie wód:

- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 239, poz. 2019 z dnia 18 listopada 2005r. tekst jednolity wraz z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 stycznia 2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 27, poz. 169);

f) Ochrona przyrody i dóbr kultury

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [Dz. U. 2004 Nr 92, poz. 880, z późn. zm.],
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [Dz. U. 2003 nr 162 poz. 1568, z późn. zm.],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 [Dz.U. 2010 Nr 77, poz. 510],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 [Dz. U. 2007 Nr 179, poz. 1275],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 [Dz. U. 2005 Nr 94, poz. 795],
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 [Dz. U. 2004 Nr 229, poz. 2313].
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin.
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. 2007 nr 75 poz. 493 z późniejszymi zmianami);

- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 1995 nr 16 poz. 98 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. 2004 nr 168 poz. 1765);
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

g) Literatura

- Bogdanowicz W., Chudzicka E., Pilipiuk I. i Skibińska E. (red.) 2004. Fauna Polski - charakterystyka i wykaz gatunków. T. I. Warszawa: Muzeum i Instytut Zoologii PAN.
- Dzwonko Z. 2007. Przewodnik do badań fitosocjologicznych. ss. 308. Wydawnictwo SORUS. Poznań – Kraków.
- Głowaciński Z. 2003a. Ropucha szara *Bufo bufo* (Linnaeus 1758). W: Głowaciński Z., Rafiński J. (red.) Atlas płazów i gadów Polski, status, rozmieszczenie i ochrona. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa, Kraków. s. 47-50.
- Głowaciński Z. 2003b. Żaba trawna *Rana temporaria* (Linnaeus 1758). W: Głowaciński Z., Rafiński J. (red.) Atlas płazów i gadów Polski, status, rozmieszczenie i ochrona. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa, Kraków. ss. 59-63.
- Matuszkiewicz W. 2007. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. Vademecum geobotanicum 3. ss. 537. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- Mirek Z., Piękoś-Mirkowa H., Zajac A., Zajac M. 2002. Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. W: Mirek Z. (red.), Biodiversity of Poland 1. ss. 442. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- Olbrycht T. 2005. Występowanie chrząszczy z rodzaju *Carabus* (Col. Carabidae) na terenie Podkarpacia. Południowo-wschodni Oddział Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej z siedzibą w Rzeszowie, Polskie Towarzystwo Gleboznawcze, Oddział w Rzeszowie, Zeszyty Naukowe 6: 71-75.
- Sura P. 2003. Jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* Linnaeus 1758. W: Głowaciński Z., Rafiński J. (red.) Atlas płazów i gadów Polski, status, rozmieszczenie i ochrona. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa, Kraków. ss. 84-86.
- Watała C. 1995. Przegląd *Carabidae* Polski. Część I. Wstęp oraz plemię *Carabini*. (Review of *Carabidae* of Poland. Part I. Introduction and the tribe *Carabini*.). *Acta Univ. Lodensis, Folia Zool.* 3, Łódź, 115pp.

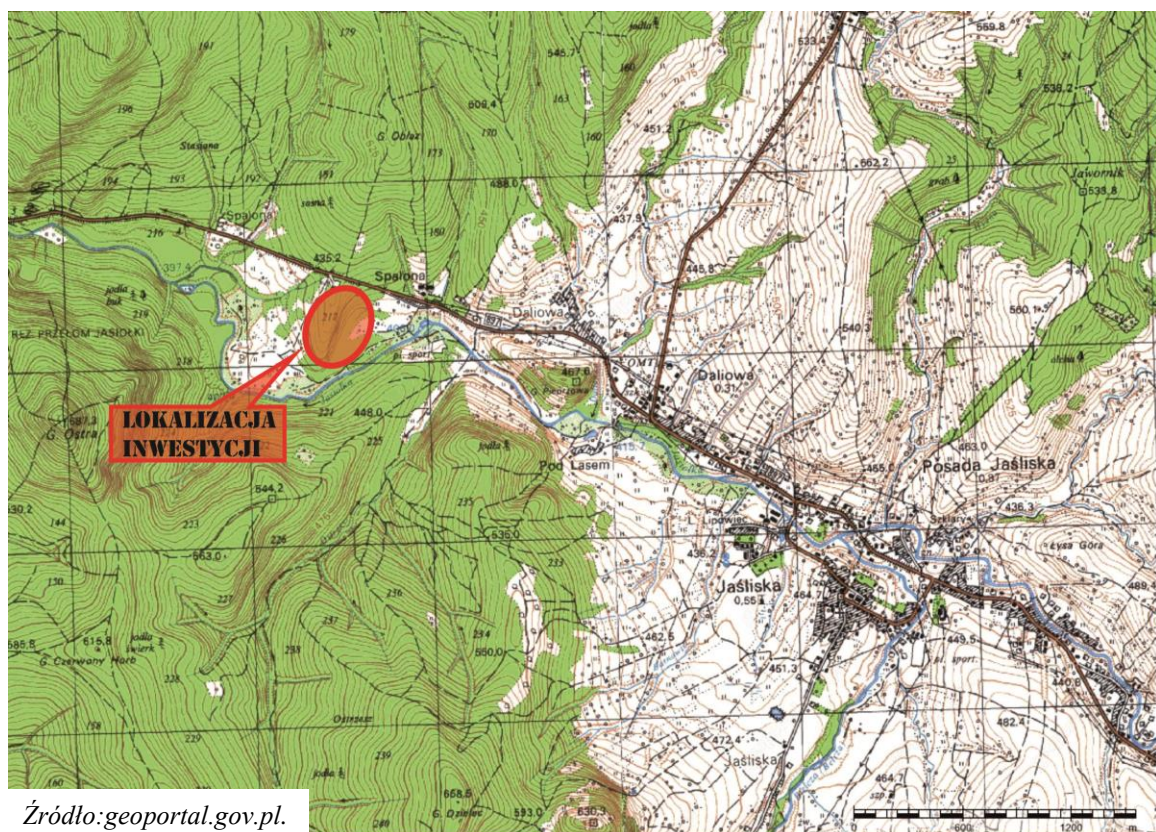
3. OPIS PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA.

3.1 CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA I WARUNKI UŻYTKOWANIA TERENU

3.1.1 LOKALIZACJA

Projektowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w województwie podkarpackim, powiecie krośnieńskim, gminie Jaśliska na działce o nr ewidencyjnym 269/8 będącej własnością Gminy Jaśliska (Rys. 1).

Rysunek .1 Lokalizacja przedsięwzięcia.

3.1.2 OBSZAR PRZEDSIĘWZIĘCIA

Zestawienie działek przewidzianych pod lokalizację przedsięwzięcia przedstawiono w tabeli 1.

Tab. 1 Wykaz działek objętych planowaną inwestycją

Jednostka ewidencyjna	Obręb	Nr działki	Powierzchnia [ha]
Jaśliska	Daliowa [0002]	269/8	9,59

Tab. 2 Powierzchnie przedsięwzięcia.

Lp.	Element	Stan istniejący powierzchnia [ha]	Stan projektowany powierzchnia wycinki drzew [ha]
1	Powierzchnia działki	9,59	0,3

Poszczególne powierzchnie terenu zajęte pod przedsięwzięcie przedstawione są w powyższej tabeli (Tabela 2). Orientacyjna całkowita powierzchnia planowanej inwestycji wynosi ok. **9 590m²**

3.1.3 STAN ISTNIEJĄCY

W chwili obecnej tereny objęte inwestycją to tereny nie zagospodarowane. Część działki to tereny Lz – Ps VI wykorzystywane jako pastwisko. Zarośla łęgowe zajmują całą powierzchnię, na której planowana jest wycinka drzew i krzewów. Są to dość ubogie florystycznie zarośla. Reprezentowane są przez płaty nawiązujące do olszynki karpackiej *Alnetum incanae*. Zespół ten jest fitosocjologicznym identyfikatorem siedlisk „naturowych” o kodzie 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Od północy do przedmiotowej działki przylegają płaty łąkowe reprezentują skrzydło wilgotniejsze łąk rajgrasowych, w którym, prócz gatunków związku *Arrhenatherion* obficie reprezentowane są gatunki rzędu *Molinietalia*, głównie związków *Filipendulion*, ale również *Calthion* i *Molinion*. Należą tu przede wszystkim: krwawnica pospolita *Lythrum salicaria*, ostrożeń łąkowy *Cirsium rivulare*, firletka poszarpana *Lychnis flos-cuculi*. Niska wartość płatów położonych na działce ew. 277 i częściowo na 269/8, wynika z okresowego, intensywnego wypasu owiec, nasilonego głównie w okresie redyku karpackiego (przepędu owiec). Poza tym wypas jest mniej intensywny, ale

koszenie nieregularne i miejscami zaniedbywane co powoduje, że łąka ma tu charakter zniekształcony. Przejawia się to między innymi wkraczaniem gatunków ziołoroślowych, rozwijaniem się bylin, wyrastających na skraju zarośli i w kępach niedojadów pastwiskowych.

3.1.4 STAN PROJEKTOWANY

Wykonanie wycinki – usunięcie przedmiotowych drzew umożliwi wykonanie inwestycji „budowa oczyszczalni ścieków dla gminy Jasłiska” a tym samym korzystnie wpłynie na środowisko a zwłaszcza na ochronę wód płynących górnego dorzecza rzeki Jasiołki. Gmina posiada kompletną dokumentację z prawomocną decyzją na budowę oczyszczalni i raportem oddziaływania na środowisko oraz podpisaną umowę z Podkarpackim Urzędem Marszałkowskim na finansowanie wykonania tego zadania w latach 2013 – 2014. Budowa oczyszczalni jest wpisana do Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków.

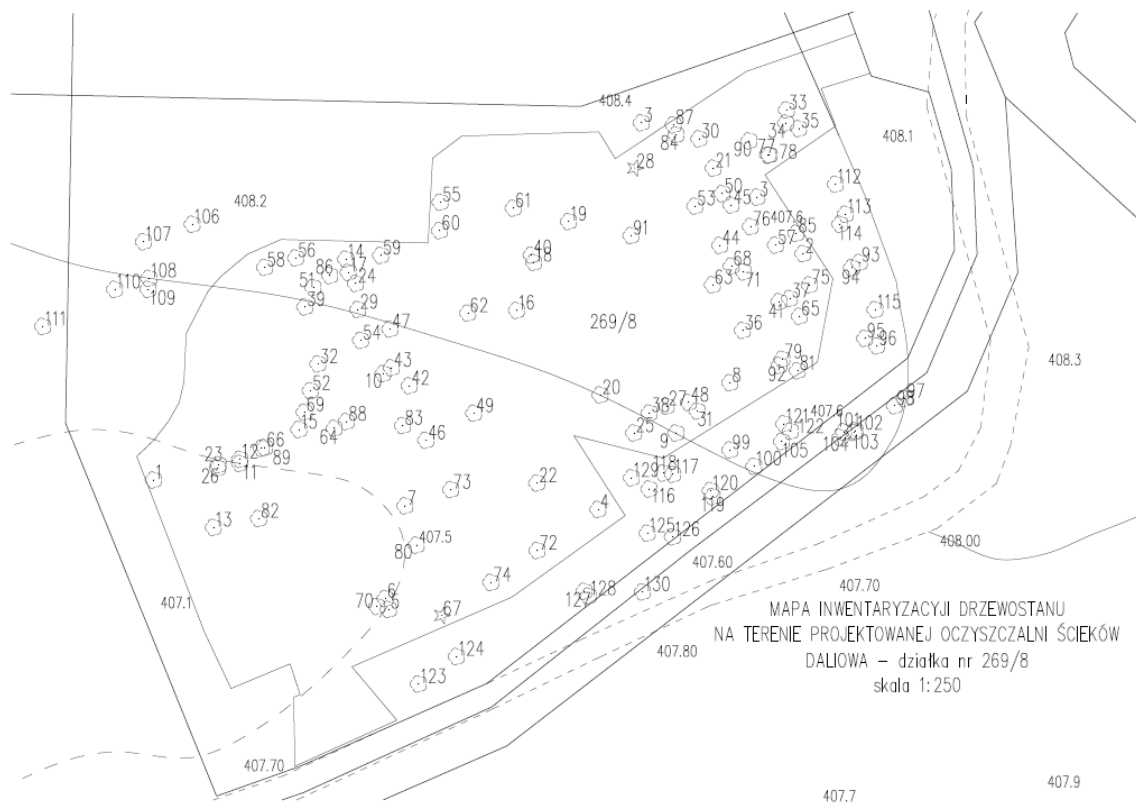
Drzewa przeznaczone do wycinki:

Lp.	Gatunek drzewa	Obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm
1	olcha	45
2	topola	45
3	olcha	46
4	olcha	30
5	olcha	55
6	olcha	60
7	olcha	45
8	olcha	70
9	olcha	55
10	olcha	55
11	olcha	65
12	olcha	65
13	olcha	40
14	olcha	45
15	olcha	40
16	olcha	35
17	olcha	40
18	olcha	55
19	olcha	25
20	olcha	40
21	olcha	60
22	topola	50
23	olcha	50

24	olcha	55
25	olcha	55
26	olcha	50
27	olcha	80
28	sosna	100
29	olcha	45
30	olcha	25
31	olcha	40
32	olcha	50
33	olcha	25
34	olcha	15
35	olcha	17
36	olcha	45
37	olcha	30
38	olcha	40
39	olcha	60
40	olcha	35
41	olcha	45
42	olcha	50
43	olcha	50
44	olcha	44
45	olcha	35
46	olcha	39
47	olcha	45
48	olcha	32
49	olcha	45
50	olcha	47
51	olcha	50
52	olcha	38
53	olcha	30
54	wierzba	50
55	olcha	45
56	olcha	30
57	olcha	30
58	olcha	30
59	olcha	25
60	olcha	30
61	olcha	27
62	olcha	30
63	olcha	40
64	olcha	35
65	olcha	60
66	wierzba	80
67	sosna	60
68	olcha	40
69	olcha	58
70	olcha	25
71	olcha	40

72	olcha	30
73	olcha	76
74	olcha	30
75	olcha	39
76	olcha	30
77	olcha	45
78	olcha	45
79	olcha	40
80	olcha	45
81	olcha	35
82	olcha	58
83	olcha	64
84	olcha	55
85	olcha	40
86	olcha	40
87	olcha	36
88	wierzba	85
89	wierzba	75
90	olcha	60
91	olcha	50
92	olcha	48

3.1.4.1 ROZMIESZCZENIE DRZEWOSTANU NA TRENIE PLANOWANEJ INWESTYCJI.

3.2 GŁÓWNE CECHY CHARAKTERYSTYCZNE PROCESÓW PRODUKCYJNYCH

Inwestycja nie ma charakteru **procesu produkcyjnego**. Elementy technologii wycinki drzew zostały nakreślone w części charakteryzującej przedsięwzięcie. Charakterystyczne procesy związane z inwestycją zostaną szczegółowo opisane w rozdziale charakteryzującym rodzaje i wielkości emisji.

3.2.1 TECHNOLOGIA WYKONANIA.

Zasady oceny procesów technologicznych nie są rozumiane w sposób jednoznaczny przez specjalistów zajmujących się zagadnieniem związanym z wycinką

drzew. Wobec różnych poglądów o potrzebie opracowania i przyjęcia metod wieloaspektowych badań procesów technologicznych w leśnictwie specjaliści prezentują czasem pewnego rodzaju zaniepokojenie lub wręcz poczucie zagrożenia dla już opanowanych i praktycznie stosowanych metod oceny maszyn.

W prezentowanym opracowaniu ograniczono się do ogólnego porównania zmechanizowanego procesu pozyskiwania drewna z technologią ręczno-maszynową (z zastosowaniem pilarki do ścinki drzew, okrzesywania i przerzynki oraz skidera LKT do zrywki drewna).

Tabela 3. Poddane ocenie procesy technologiczne pozyskiwania drewna – zmechanizowany.

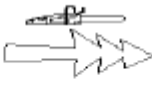

Operacja Operation	Przy pniu Next to tree	Szlak Strip road	Droga Road
Faza 1. (operator harwestera): ścinka, okrzesywanie, przerzynka i układanie sortymentów Stage 1 (harvester operator): cutting, delimiting, cross-cutting and wood piling			
Faza 2. (operator forwerdera): zrywka forwerderem Stage 2 (forwarder operator): forwarding			

Tabela 4. Poddane ocenie procesy technologiczne pozyskiwania drewna – ręczno-maszynowy

Operacja Operation	Przy pniu Next to tree	Droga Road
Faza 1. (drwal z pomocnikiem): ścinka drzew pilarką Stage 1 (operator with assistant): felling with chainsaw		
Faza 1. (drwal z pomocnikiem): korowanie pniaków, okrzesywanie pilarką Stage 1 (operator with assistant): debarking of stumps, delimiting		
Faza 2. (operator skidera): zrywka całych dłuźyc Stage 2 (skidder operator): long-wood skidding		
Faza 3. (drwal z pomocnikiem): przerzynka i układanie stosów na składnicy przyzrębowej Stage 3 (chainsaw operator with assistant): cross-cutting and wood piling		

Aby ocena procesów technologicznych umożliwiała ich zweryfikowanie pod kątem określonych priorytetów, wymagane jest przebadanie szerokiego spektrum zagadnień, bardzo istotnych z punktu widzenia potrzeby ich porównywania.

Porównanie zmechanizowanej i ręczno-maszynowej technologii prac wskazuje na celowość propagowania zmechanizowanych technologii prac.

Technologie zmechanizowane charakteryzują się istotnie lepszymi wynikami wydajności i kosztów wykonanych prac. Ponadto biorąc pod uwagę analizę ekologicznych aspektów pozyskiwania drewna z zastosowaniem ręczno-maszynowych i zmechanizowanych procesów technologicznych, ta druga wypada korzystniej. Emisja hałasu, wyrażona współczynnikiem hałaśliwości, czas i zasięg emisji, jest w technologii ręczno-maszynowej kilkakrotnie większa niż w technologii zmechanizowanej. Badania

dowodzą iż technologia ręczno-maszynowa charakteryzuje się także wysokim poziomem emisji substancji toksycznych w spalinach. W tej części procesu technologicznego poziom emisji substancji toksycznych w spalinach w przeliczeniu na 100 m³ pozyskanego drewna jest korzystniejszy w technologii ręczno-maszynowej.

3.3 WARUNKI WYKORZYSTANIA TERENU

Planowane przedsięwzięcie, jakim jest wycinka drzew na działce nr 269/8 w msc. Daliowa, przebiegać będzie w terenie dotychczas nie zainwestowanym, na którym występują naturalne warunki gruntowe, a częściowo w terenie poddanym antropopresji.

W trakcie realizacji inwestycji powierzchnia ziemi i strefa przypowierzchniowa zostanie przekształcona w nieznacznym stopniu na terenie wyłącznie objętym wycinką drzew tj. ok. 0,3ha

Skala zamierzenia inwestycyjnego powoduje konieczność koncentracji w rejonie prac inwestycyjnych w zależności od przyjętej technologii pewne ilości urządzeń mechanicznych i środków transportu obsługujących inwestycję. Związana z tym będzie emisja hałasu i zanieczyszczeń powietrza, koncentrująca się przede wszystkim w rejonach prac oraz baz sprzętowo-materiałowych. Lokalizacja zaplecza inwestycji powinna uwzględniać zarówno wymagania logistyczne (dojazdy, park maszynowy) jak i ochronę lokalnego środowiska poprzez możliwie najmniejszą w nie ingerencję (przekształcenia powierzchni ziemi - budowa tymczasowych dróg dojazdowych, usuwanie zieleni, gleby, niwelacja terenu, itp.)

Przekształcenia powierzchni terenu poza obrębem przedsięwzięcia związane głównie z transportem drzewa będą miały charakter okresowy, a po zakończeniu prac teren zostanie uporządkowany i zagospodarowany.

Podczas realizacji przedsięwzięcia zostanie częściowo zniszczona powierzchnia biologicznie czynna.

3.3.1 ETAP REALIZACJI.

Oddziaływania środowiskowe w fazie realizacji inwestycji będą miały charakter czasowy o małym nasileniu. W czasie trwania prac związanych z wycinką drzew wpływ na środowisko zaznaczał się będzie poprzez:

- ❖ czasową zmianę użytkowania terenu wynikającego z zajęcia - zaburzenia przestrzenne,
- ❖ przekształcenia środowiska wynikające z okresowych zmian w:

- budowie geologicznej - uszkodzenie podpowierzchniowych warstw geologicznych,
- jakości powietrza atmosferycznego - zanieczyszczenie powietrza związane z eksploatacją maszyn transportowych, maszyn do wycinki drzew,
- jakości klimatu akustycznego poprzez hałas emitowany z maszyn i urządzeń wykonujących prace,
- ❖ możliwość wystąpienia erozji wodnej i wietrznej i okresowe pogorszenie warunków środowiska, zwłaszcza powierzchni ziemi.

Zaburzenia funkcjonalne oraz zaburzenia środowiskowe będą miały charakter przejściowy - do czasu zakończenia prac (przede wszystkim zaburzenia funkcjonalne).

3.3.2 ETAP EKSPLOATACJI.

- ❖ Brak

3.3.3 ETAP LIKWIDACJI.

- ❖ Brak

4. OPIS ELEMENTÓW PRZYRODNICZYCH ŚRODOWISKA OBJĘTYCH ZAKRESEM PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA.

4.1 MORFOLOGIA I HYDROGRAFIA TERENU.

Omawiany obszar położony jest obrębie, którą wypełniają holocenijskie osady terasowe terasy zalewowej wzniesionej 408 m n.p.m. i do 2m nad poziom wody w rzece.

Pod względem geomorfologicznym rozpatrywany teren należy do Beskidu Niskiego i rozcina go tutaj rzeka Jasiołka. Jest to górna część zlewni Jasiołki odwadniająca wschodnią część Beskidu Niskiego.

4.2 BUDOWA GEOLOGICZNA¹

Teren lokalizacji inwestycji znajduje się w obrębie Karpat fliszowych na obszarze jednostki dukielskiej, gdzie podłoże budują warstwy cergowskie wiekowo zaliczane do oligocenu. Są to piaskowce średnio-, -gruboławicowe, drobno-, średnioziarniste o spoiwie ilasto wapiennym barwy szarej. Miąższość ławic piaskowcowych wynosi od 0, 2 do 1,0 m. Piaskowce te poprzekładane są szarymi łupkami marglistymi o różnej grubości. Pokrywa aluwialna jest na cokole skalnym na poziomie koryta rzeki. Występują tu żwiry i piaski budując współczesny kamieniec. Na powierzchni terasu jest cienka warstwa namulów torfiastych oraz piasków pylastych i ilastych.

4.3 WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Na obszarze Karpat zasadniczy poziom wód gruntowych występuje w głębszych utworach podłoża i są to głównie wody typu szczelinowego związane z liniami nieciągłości. Wody podziemne w tych strukturach związane są ze strefami powierzchniowymi, które są mocno spękane i zwietrzałe. Jest to poziom stały, lekko naporowy zasilany z infiltracji wód powierzchniowych i ze spływów podziemnych z wyższych partii.

Spływ ten jest zgodny ze spływem powierzchniowym w kierunku Jasiołki.

4.4 PRZYRODA OŻYWIONA

4.4.1 METODYKA BADAŃ I ZAKRES OPRACOWANIA

Roślinność identyfikowano w oparciu o klasyczną metodę Braun-Blanqueta, w okresie pozwalającym na właściwą charakterystykę stwierdzonej tam roślinności (Dzwonko 2007). Obserwacje faunistyczne prowadzono metodą marszrutową, poprzez bezpośrednie obserwacje.

Metodyka prowadzenia prac terenowych

Za teren badań przyjęto obszar planowanej wycinki oraz pas terenu wokół o szerokości co najmniej 50m. Jako transekty marszrutowe wykorzystano istniejące drogi, ścieżki, brzegi koryta Jasiołki oraz granice działki ew. 269/8; dodatkowe transekty poprowadzono poprzecznie do koryta Jasiołki co 20 m. Przyjęty sposób penetracji terenu, pozwolił z

¹ Dokumentacja geotechniczna podłoża gruntowego terenu wskazania lokalizacyjnego oczyszczalni ścieków w msc. Daliowa: Iwonicz Zdrój, sierpień 2005r.

najwyższą dokładnością przeanalizować charakter roślinności i możliwość występowania gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze.

Podstawowe obserwacje przeprowadzono między 10 a 25 lipca. Wykorzystano także wcześniejsze obserwacje autora obejmujące okres 2000-2012, w tym od 2010 w ramach projektu badawczego MNIi (wcześniej KBN) „Wpływ naturalnych zaburzeń i antropogenicznych przekształceń dolin rzecznych na dynamikę i kształtowanie wzorców bioróżnorodności”.

4.4.2 DIAGNOZA ODDZIAŁYWAŃ

Oddziaływania związane z realizacją inwestycji polegającej na usunięciu aktualnej roślinności, należy podzielić zarówno na oddziaływania bezpośrednie i pośrednie, a także na oddziaływujące w różnej perspektywie czasowej (krótko-, średnio- i długoterminowe); wśród oddziaływań krótkoterminowych znajdują się także oddziaływania jednostajne (stałe) i czasowe, związane z działaniem użytych maszyn i środków transportu. Odrębną grupą oddziaływań są efekty nie związane z samym funkcjonowaniem przedsięwzięcia ale z jego skumulowanym, z innymi przedsięwzięciami, wpływem na środowisko.

Usunięcie drzew, jest przedsięwzięciem, w którym bezprzedmiotowe jest określanie oddziaływań z podziałem na etap realizacji, eksploatacji i likwidacji, co jest typowe dla przedsięwzięć budowlanych. W przedmiotowym przypadku, wszystkie oddziaływania będą powstawały na etapie realizacyjnym.

Oddziaływania krótkoterminowe stałe

Związane są z zajęciem terenu na czas prowadzenia prac przygotowawczych i wycinkowych, obejmują również zniszczenie roślinności zielnej, stacjonowanie sprzętu, przebywanie osób. Są to zarówno oddziaływania bezpośrednie jak i pośrednie.

Oddziaływania krótkoterminowe czasowe

Oddziaływania te wynikają z prowadzenia prac i mają charakter zarówno bezpośredni jak i pośredni na szersze otoczenie. Dokonywane jest tu niszczenie roślinności we wszystkich jego aspektach, pojawia się hałas wynikający z prowadzenia wycinki, przejazdu samochodów, załadunku pni, a także zapylenie związane z transportem sprzętu i osób oraz z przewozem ściętych drzew.

Ze względu na ograniczony charakter prowadzonej wycinki Wzrost zapylenia będzie nieznaczny a zwiększony hałas krótkotrwały. W okresach suchych zapylenie można ograniczyć za pomocą zraszania drogi dojazdowej wodą.

Oddziaływania średnio- i długoterminowe

Tego rodzaju oddziaływania, zarówno w sposób bezpośredni jak i pośredni, wynikają ze zmiany rodzaju dotychczasowego wykorzystania terenu i zależą od przyszłych zamierzeń inwestycyjnych.

4.4.3 OPIS GATUNKÓW I SIEDLISK

Opracowanie obejmuje znajdujące się w zakresie możliwego oddziaływania przedsięwzięcia siedliska i gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Jaśliska PLH180014.

Uwzględniając niewielką skalę przedsięwzięcia, obejmującą około 0,3 ha oraz wysokość najwyższych drzew przewidzianych do wycinki (poniżej 10 m), przyjęto, że zasięg odczuwalnych oddziaływań na siedliska i gatunki będzie obejmował przestrzeń wokół o szerokości zbliżonej do szerokości konturu, w którym dokonywana będzie wycinka drzew (do 50m). Tak więc za siedliska znajdujące się w zakresie oddziaływań planowanego przedsięwzięcia uznano łąki świeże użytkowane ekstensywnie (kod 6510) oraz zarośla łąkowe (kod 91E0).

W nieco większej odległości, w obrębie koryta Jasiołki, stwierdzono występowanie kamieńców typowych dla górskich potoków (kod 3220) oraz kumaka górskiego (kod 1193). Obydwa te przedmioty ochrony znajdują się jednak poza zasięgiem realizacji przedmiotowej inwestycji jej wpływ w odniesieniu do kamieńców i do populacji kumaka górskiego nie będzie analizowany

6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)

Przylegające od północy do przedmiotowej działki płaty łąkowe reprezentują skrzydło wilgotniejsze łąk rajgrasowych, w którym, prócz gatunków związku Arrhenatherion obficie reprezentowane są gatunki rzędu Molinietalia, głównie związków Filipendulion, ale również Calthion i Molinion. Należą tu przede wszystkim: krwawnica pospolita *Lythrum salicaria*, ostrożeń łąkowy *Cirsium rivulare*, firletka poszarpana *Lychnis flos-cuculi*. Niska wartość płatów położonych na działce ew. 277 i częściowo na 269/8, wynika z okresowego, intensywnego wypasu owiec, nasilonego głównie w okresie redyku karpackiego (przepędu owiec). Poza tym wypas jest mniej intensywny, ale koszenie nieregularne i miejscami zaniedbywane co powoduje, że łąka ma tu charakter zniekształcony. Przejawia się to między innymi wkraczaniem gatunków ziołoroślowych, rozwijaniem się bylin, wyrastających na skraju zarośli i w kępach niedojadów pastwiskowych.

Pojawią się tu wyłącznie oddziaływania pośrednie, wskutek zaniku ocienienia w brzeźnych partiach łąki, co nie ma negatywnego skutku w przypadku tego siedliska.

Należy zadbać, aby składowanie ścinanych drzew i krzewów nie odbywało się w obrębie łąkowym.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae, Populetum albae, Alnetum glutinoso- -incanae, olsy źródliskowe) – siedlisko priorytetowe

Zarośla łęgowe zajmują całą powierzchnię, na której planowana jest wycinka drzew i krzewów. Są to dość ubogie florystycznie zarośla należące podzwiązku Alnetum glutinoso- -incanae. Reprezentowane są przez płaty nawiązujące do olszynki karpackiej Alnetum incanae. Zespół ten jest fitosocjologicznym identyfikatorem siedlisk „naturowych” o kodzie 91E0 - Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Borysiak, Pawlaczyk 2004), a także objęty jest ochroną w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.

Należy zwrócić uwagę, że jeszcze w latach 80’, a więc około 25-30 lat temu, powierzchnia, na której zaplanowano wycinkę, objęta była użytkowaniem pasterskim. Tak więc, miejsce to, jakkolwiek ze względu na pozostawanie w zasięgu dynamiki wód rzecznych z natury łęgowe, należy raczej traktować jako regenerację zarośli o tym charakterze. W związku z tym bardzo wątpliwe jest aby doszło tu do wykształcenia się pełnowartościowego identyfikatora fitosocjologicznego tego typu siedliska. Proces ten jest obecnie w trakcie zarówno tu jak i w szerszym otoczeniu w wielu miejscach.

4.4.4 AKTUALNOŚĆ DANYCH PRZYRODNICZYCH

Podstawą pozyskanych danych przyrodniczych była inwentaryzacja przeprowadzona w lipcu 2013 roku oraz wcześniejsze obserwacje autora, prowadzone w ramach różnych projektów badawczych od 2000r. W latach 2010-2013 w przyległych odcinkach doliny Jasiołki zlokalizowanych zostało kilka punktów badawczych kontrolowanych kilkakrotnie w ciągu każdego roku.

Ponadto wykorzystano materiały udostępnione przez RDOŚ w Rzeszowie, powstałe w oparciu o prace prowadzone w ramach prac przygotowujących projekt Planu Zadań Ochronnych dla Ostoi Jaśliskiej w 2012r

4.4.5 DANE ILOŚCIOWE I JAKOŚCIOWE

Traktując zarośla łęgowe w miejscu planowanej wycinki jako siedlisko łęgowe tożsame z opisywanym w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43 EWG należy rozważyć czy jego zniszczenie ma w skali obszaru skutek znacząco negatywny. Fragment działki ewidencyjnej 269/8, na której dokonana będzie wycinka, ma powierzchnię około 0,30 ha, natomiast rzeczywista powierzchnia dotknięta wycinką stanowi poniżej 0,21 ha.

Wykazywana, w aktualnym dokumencie SDF Ostoi Jaśliskiej, powierzchnia łęgów ma obejmować 1,1% z całkowitej powierzchni 29 259,00 ha, co stanowi 321,85 ha, natomiast w aktualizacji SDF, powstałej w ramach prac przygotowujących projekt Planu Zadań

Ochronnych dla Ostoi Jaśliskiej, podawane jest już 413,00 ha. Również ta ostatnia wartość wydaje się znacząco niedoszacowana, o czym świadczą obserwacje terenowe autora opracowania, prowadzone w dolinie Jasiołki od 2000 roku. Mimo zastrzeżeń, analiza przyjętych wartości pozwala jednoznacznie wskazać, że utrata powierzchni łąkowej jest w skali obszaru nieznaczna (Tab. 5).

Powierzchnia łągów ogółem [ha]	Powierzchnia niszczonej łągów [ha]	Utrata arealu siedliska [%]
321,85	0,30	0,093
413,00		0,073
321,85	0,21	0,065
413,00		0,051

Tabela 5. Utrata arealu siedlisk łągowych

4.4.6 WALORYZACJA TERENU

Obszar przedmiotowej inwestycji położony jest, w stosunku do koryta Jasiołki, poza drogą gruntową, wyznaczającą zasięg „starszych” partii łągów. Również płaty łąkowe położone na zachód, reprezentują bardziej dojrzałe postaci siedliska 91E0. Tak więc, planowana wycinka obejmuje mniej wartościowy fragment łągów w tym odcinku doliny Jasiołki. Podobnie łąki położone na północ charakteryzują się niezadowalającym stanem zachowania, o czym wspomniano wyżej.

4.4.7 ZASIĘG ODDZIAŁYWANIA NA SIEDLISKA I GATUNKI, KRYTERIA

Ze względu na niewielką powierzchnię przewidywanego przedsięwzięcia oraz charakter planowanych działań przyjęto, że bezpośrednie oddziaływania obejmą jedynie fragment działki ewidencyjnej objęty wycinką, natomiast na przyległe płaty łąk i łągów prowadzone działania będą miały charakter pośredni i krótkotrwały.

Występujące tu siedliska, będące przedmiotami ochrony Ostoi Jaśliskiej (3220, 6510, 91E0) mogą zostać w niewielkim stopniu dotknięte zwiększonym zapyleniem (co w przypadku siedliska 3220 nie ma istotnego znaczenia w związku z brakiem na kamieńcach identyfikatorów fitosocjologicznych; siedlisko 3220 może być wykształcone bez roślinności). Przyjęta odległość oddziaływań pośrednich (50 m) jest wielokrotnością, pasa zadrzewień (8-26 m) uznanego za wystarczający dla zniwelowania wzrostu zapylenia i hałasu przy autostradach (Haber, Urbański 2010).

Oddziaływania względem kumaka górskiego (1193) są podobne, jednak w wielu miejscach gatunek ten występuje w pobliżu istniejących i ruchliwych dróg, rozmnaża się i

utrzymuje stanowisko w długi przedziale czasu. Sytuacja tak ma miejsce na przykład w Tylawie, gdzie stwierdzono go w Jasiołce, w odległości około 40 m od drogi Tylawa-Komańcza, oraz w Trzcianie, gdzie zasiedla czynne wyrobiska żwirowe – miejsca okresowo bardzo obciążone hałasem i silnie zapyłone.

Pozostałe oddziaływania pośrednie (przebywanie ludzi i sprzętu, zwiększona penetracja terenu) ograniczą się do wąskiego pasa terenu (około 5m) wokół planowanej wycinki.

4.4.8 OPIS PRZEWIDYWANYCH SKUTKÓW W PRZYPADKU NIEPODEJMOWANIA DECYZJI

W przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia nastąpi dalszy rozwój sukcesyjny zarośli łęgowych, w kierunku trwalszych i bardziej wartościowych asocjacji. Zwiększy się ich złożoność florystyczna i zasiedlenie przez gatunki zwierząt.

4.4.9 ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE

Nie istnieją w bliskiej odległości inne przedsięwzięcia, które mogą wywoływać z przedmiotową wycinką drzew oddziaływania skumulowane.

4.4.10 ANALIZA WPLYWU O RÓŻNYM CHARAKTERZE NA SIEDLISKA I GATUNKI.

Oddziaływania bezpośrednie – zniszczenie roślinności

Obejmuje siedlisko łęgowe (91E0) w zakresie planowanej wycinki. Likwidacją roślinności, wynikająca z wycięcia drzew ma charakter oddziaływania jednoznacznie negatywnego.

Oddziaływania pośrednie

Obejmują zarówno sąsiadujące partie łęgów, jak i przyległą łąkę świeżą. W odniesieniu do obydwóch typów siedlisk oddziaływania te mają charakter krótkotrwały i mało intensywny. Wyznaczenie szerokiego pasa oddziaływań pośrednich (50 m) ma charakter ostrożnościowy.

Siedlisko nadrzecznych kamieńców (3220) i populacja kumaka górskiego (1193) znajduje się poza zasięgiem przewidywanych oddziaływań.

4.4.11 WPLYW NA RZEKĘ JAKO KORYTARZ EKOLOGICZNY.

Planowana wycinka nie narusza ciągłości zarośli łęgowych wzdłuż rzeki, których obecność jest warunkiem niezbędnym do pełnienia przez nią funkcji korytarza ekologicznego. Po realizacji wycinki, szerokość pasa zarośli łęgowych na prawym brzegu będzie miała szerokość co najmniej 50 m a całkowita szerokość koryta i łęgów na obydwu brzegach przekracza 100m.

4.4.12 UTRATA SIEDLISK , FRAGMENTACJA SIEDLISK I AREALÓW GATUNKÓW

Utrata siedliska dotyczy około 0,21ha zarośli łęgowych (91E0). Nie dochodzi do fragmentacji siedlisk i nie naruszane są areale gatunków, stanowiących przedmioty ochrony obszaru.

Wnioski dotyczące istotności generowanych oddziaływań na siedliska i gatunki, czy są znacząco negatywne

Utrata siedliska łęgowego dotyczy poniżej 0,1% całkowitego areалу łęgów w Ostoi Jaśliskiej, tak więc oddziaływanie to jest nieistotne dla ochrony łęgów w tym obszarze.

W przypadku łąk świeżych (6510) brak oddziaływań bezpośrednich pozwala stwierdzić o niewielkim znaczeniu dla zachowania siedliska w obszarze.

Siedliska inicjalne na kamieńcach nadrzecznych (3220) oraz populacja kumaka górskiego (1193) znajdują się poza zasięgiem przewidywanych oddziaływań.

4.4.13 MOŻLIWOŚĆ MINIMALIZACJI

Możliwości minimalizacji oddziaływań bezpośrednich, polegających na zniszczeniu istniejącej roślinności, są dość ograniczone i mogą się sprowadzić jedynie do zapewnienia zamknięcia całości niezbędnych działań w granicach przewidywanej wycinki.

Oddziaływania pośrednie można ograniczać przez właściwe zaplanowanie placu pracy. Zarówno przebywanie ludzi jak i stacjonowanie niezbędnego sprzętu winno się ograniczać do terenu planowanej wycinki oraz przylegającego fragmentu drogi. Dostęp do

drzewostanu, dowóz sprzętu i ludzi oraz załadunek i wywóz ściętych drzew i krzewów powinien następować z wykorzystaniem drogi gruntowej, która w okresach suchych powinna być zraszana wodą dla zmniejszenia zapylenia.

Niezależnie do obowiązków wykonawcy prac należy zapewnić właściwy stan techniczny urządzeń i pojazdów biorących udział w realizacji przedsięwzięcia.

4.4.14 OPINIA ORNITOLOGICZNA

Działka nr 269/8, na której planowana jest wycinka 92 drzew położona jest w miejscowości Daliowa w gminie Jaśliska. Planowane przedsięwzięcie znajduje się na Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków (OSOP) „Beskid Niski” (PLB 180002) oraz jednocześnie na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk (SOOS) „Ostoja Jaśliska” (PLH 180014).

Kontrole terenowe prowadzone na terenie planowanego przedsięwzięcia i w promieniu ok. 500m od niego wykazały obecność 18 gatunków ptaków w tym 1 gatunek ptaka wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej tj. gąsiorek:

1. Myszolów (*Buteo buteo*)
2. Grzywacz (*Columba palumbus*)
3. Dzięcioł duży (*Dendrocopos major*)
4. Pliszka górską (*Motacilla cinerea*)
5. Rudzik (*Erithacus rubecula*)
6. Kos (*Turdus merula*)
7. Śpiewak (*Turdus philomelos*)
8. Kapturka (*Sylvia atricapilla*)
9. Pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*)
10. Kowalik (*Sitta europaea*)
11. Raniuszek (*Aegithalos caudatus*)
12. Bogatka (*Parus major*)
13. Modraszka (*Cyanistes caeruleus*)
14. Czarnogłówka (*Poecile montanus*)
15. Gąsiorek (*Lanius collurio*)
16. Sójka (*Garrulus glandarius*)
17. Zięba (*Fringilla coelebs*)
18. Grubodziób (*Coccothraustes coccothraustes*)

Z wymienionych wyżej gatunków ptaków jedynie myszolów, pliszka górską i gąsiorek preferują inne siedliska niż znajdujące się na rzeczonyj działce. Pozostałe gatunki podejmują próby lęgów albo żerują w miejscu planowanej inwestycji lub w promieniu 500m w tym samym lub zbliżonym siedlisku. Dla tych gatunków wycięcie drzew i przekształcenie terenu wiąże się ze zniszczeniem siedliska lęgowego i uszczupleniem bazy pokarmowej. Z uwagi na duży obszar zadrzewień w okolicy, ptaki zasiedlające rzeczonyj działkę nie powinny mieć problemu z zajęciem nowych terytoriów.

Około 60 metrów od granicy planowanej inwestycji ma swój rewir gąsiorek (*Lanius collurio*) gatunek ujęty w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Wycięcie drzew w obrębie działki nie zagraża egzystencji tego gatunku, gdyż samo terytorium łowieckie z czatownią zostanie nienaruszone a miejsc do gnieźdzenia się nadal będzie w pobliżu wystarczająco dużo.

Na badanym obszarze nie stwierdzono występowania innych gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej ani gatunków ujętych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Mimo to istnieje prawdopodobieństwo odwiedzania go przez np. dzięcioła białogrzbietego lub zielonosiwego, które w OSOP „Beskid Niski” Natura 2000 występują również w łągach i olsach.

Biorąc pod uwagę umiejscowienie inwestycji w obszarze Natury 2000, zagospodarowanie tak małego wycinka terenu nie będzie miało istotnego wpływu na populacje gatunków występujących na całym OSOP „Beskid Niski”. Lecz, aby nie zniszczyć ewentualnych łągów tych ptaków, wycinkę drzew należy wykonać poza okresem łągowym, to jest w terminie od 15 października do 1 marca.

Przekształcenie terenu w obrębie omawianej działki trwale zawęzi pas zadrzewień występujących po prawobrzeżnej stronie rzeki Jasiołki dlatego wycinkę drzew należy ograniczyć do koniecznego minimum z uwagi na ważną rolę jaką spełniają drzewa i krzewy dla migrujących ptaków a mianowicie dają możliwość odpoczynku i żerowania. Funkcję korytarza ekologicznego nadal będą pełniły łągi umiejscowione pomiędzy planowanym przedsięwzięciem a korytem rzeki oraz zadrzewienia lewego brzegu Jasiołki. Można więc założyć, że wpływ inwestycji na zaburzenie funkcji korytarza ekologicznego w odniesieniu do ptaków będzie niewielki.

Planowana inwestycja nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze, ponieważ nie stwarza ona ryzyka zniszczenia siedlisk łągowych, ani żerowiskowych ważnych z punktu widzenia egzystencji awifauny, dla której utworzono OSOP „Beskid Niski” Natura 2000, występujących zarówno na przedmiotowej działce, jak i w jej najbliższym otoczeniu. Ponadto należy uwzględnić fakt położenia inwestycji w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 897 łączącej miejscowości Tylawa i Ustrzyki Górne. Najnowsze badania dotyczące oddziaływania dróg na populacje łągowe wykazały negatywne zmiany składu gatunkowego i zagęszczenia ptaków mniejszej i średniej wielkości w strefie do 300m od drogi oraz maksymalnie do 3000m dla dużych ptaków drapieżnych. Planowana inwestycja położona jest w odległości do 200m od drogi wojewódzkiej, której obecność już wywarła wpływ na obniżenie jakości i zagęszczenia miejscowej awifauny.

Dane ornitologiczne, uwzględniające występowanie gatunków, stanowiących przedmiot ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Beskid Niski PLB180002, zostały pozyskane w drodze inwentaryzacji.

Inwentaryzacja ornitologiczna polegała na rozpoznawaniu głosów, bezpośredniej obserwacji oraz obserwacji zachowania ptaków celem zwiększenia wydajności pojedynczej kontroli. Gniazdowanie danego gatunku stwierdzono na podstawie obecności śpiewających samców, osobników wykazujących zachowania tokowe lub po wykryciu gniazda. Potwierdzeniem gniazdowania była co najmniej dwukrotna obecność osobnika

danego gatunku wykazującego zachowania lęgowe w tym samym rejonie. Kontrole prowadzono w godzinach porannych i przedpołudniowych oraz wieczornych.

Prawdopodobieństwo odwiedzania terenu przez dzięcioła białogrzbiatego lub zielonosiwego uznano za bardzo mało prawdopodobne, a gatunki te zostały wymienione ze względu na ciągłość zarośli lęgowych i leżących nieopodal większych płatów leśnych. Należy podkreślić, że występowanie tu tylko 1 gatunku z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej wynika z niskiego wieku analizowanych płatów lęgów, ich częstej penetracji turystycznej oraz wypasu prowadzonego w pobliżu.

Kontrole terenowe prowadzono na terenie planowanego przedsięwzięcia (w granicach zajętości terenu) i w promieniu ok. 500m od niego. Przeprowadzono 3 kontrole w następujących terminach i warunkach pogodowych:

- 2.07.2013, godz. 6:50 – 10:00, pogodnie.
- 13.07.2013, godz. 16:30 – 20:40, pogodnie, przelotne opady deszczu.
- 22.07.2013, godz. 6:30 – 9:30, pogodnie.

Ponadto wykorzystano niepublikowane, wrywkowe dane z pochodzące z obserwacji autora z poprzednich lat: 12.06.2009, 16.04.2011, 4.06.2011, 17.05.2012.

4.5 OBSZARY CHRONIONE.

4.5.1 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.

1. Rezerwaty przyrody:

- a) Rezerwat „Przełom Jasiołki” położony w obrębie msc. Daliowa o powierzchni 123 ha obejmujący drzewostany o charakterze naturalnym.
- b) Rezerwat „Kamień nad Jaśliskami” o powierzchni, 302,32 ha położony jest w gminie Jaslika. Rezerwat należy do rodzaju leśnych, typu: fitocenotycznych, podtypu: zbiorowisk leśnych. Obejmuje on fragmenty typowej rzeźby Beskidu Niskiego, obejmującego szczyt i zbocza góry Kamień (857 m n.p.m.) wraz z porastającym ją lasem bukowym i bukowo-jodłowym, interesującymi formami skalnymi i unikalnymi bagniskami zwanymi przez miejscową ludność „berezedniami”.

2. Obszary chronionego krajobrazu:

- a) Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. Został powołany 02.07.1998 r., ma powierzchnię 114 870 ha. Jest to jedna z najcenniejszych ostoi

ptaków w Polsce. Od roku 1995 na terenie Beskidu Niskiego stwierdzono występowanie ponad 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Spośród nich, liczebność 13 gatunków spełnia kryteria wyznaczania ostoi ptaków wprowadzone przez BirdLife International (bocian czarny, orlik krzykliwy, orzeł przedni, derkacz, sóweczka, puszczyk uralski, lelek, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł biało-grzbiety, dzięcioł białoszyi, dzięcioł trójpalczasty, muchołówka mała). Ponadto, kilkanaście gatunków notowanych w obszarze figuruje w Polskiej czerwonej księdze zwierząt jako gatunki zagrożone.

3. Parki Krajobrazowe.

a) Jaśliski Park Krajobrazowy Jaśliski Park Krajobrazowy o powierzchni 25 288 ha chroni wschodnią część Beskidu Niskiego - obszaru źródłiskowego Jasiołki i Wisłoka. Stanowi od wschodu otulinę dla Magurskiego Parku Narodowego. Obszary leśne parku to głównie naturalne zbiorowiska buczyny karpackiej porastające najwyższe wzniesienia: Piotruś (727 m. n.p.m.), Kamień (863 m. n.p.m.), Tokarnia (695 m. n.p.m.), Kanasiówka (823 m. n.p.m.) i Danawa (840 m. n.p.m.). Charakterystycznym elementem parku są zespoły łąkowo-pastwiskowe dawnych - nie istniejących dziś wsi: Jasiel (rezerwat "Źródłiska Jasiołki"), Czeremcha i Lipowiec. Rozległe obszary łąk stanowią dogodne siedlisko dla ptaków drapieżnych, z których występuje tu m.in.: orzeł przedni, orlik krzykliwy, myszołów zwyczajny i jastrząb.

W parku występują naturalne stanowiska cisa pospolitego - chronione w postaci rezerwatów przyrody: "Modrzyna" i "Wadernik". Rangę rezerwatu przyrody posiada także przełom Jasiołki (rez. "Przełom Jasiołki") pomiędzy Piotrusiem a Ostrą oraz kompleks leśny "Kamień nad Jaśliskami". Tereny parku posiadają bogatą historię związaną z położeniem tych obszarów przy szlaku handlowym ("winnym") z Polski na Węgry. Przez fragment tego szlaku prowadzi ścieżka historyczno-krajobrazowa "Na węgierskim trakcie".

4.5.2 OBSZARY NATURA 2000

1. OSOP Beskid Niski PLB180002.

Obszar Beskid Niski, należący do największych obszarów Natura 2000 w kraju, obejmuje grupę górską Beskidu Niskiego zajmującą rejon największego obniżenia Łuku Karpackiego, i ciągnącym się wzdłuż granicy Polski ze Słowacją pasem długości ponad 80 km i szerokości do 30 km od Nowego Sącza po Komańczę. Wysokość gór nie przekracza tu 1000 m n.p.m., zaś najwyższym wzniesieniem jest Lackowa (997 m n.p.m.). Wąskie pasma górskie o łagodnie zaokrąglonych wierzchołkach i stosunkowo stromych

stokach ciągną się równolegle do siebie z północnego zachodu na południowy wschód. Główne walory przyrodnicze Beskidu Niskiego to zachowane fragmenty starodrzewów dawnej Puszczy Karpackiej, cenne zbiorowiska leśne buczyn i jaworzyn górskich, bogate florystycznie zbiorowiska łąk i innych zbiorowisk nieleśnych spotykane w dolinach oraz sąsiedztwie istniejących i wysiedlonych wsi oraz zespoły wychodni skał piaskowcowych. Jest to jedna z najcenniejszych ostoi ptaków w Polsce. Od roku 1995 na terenie Beskidu Niskiego stwierdzono występowanie ponad 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Spośród nich, liczebność 13 gatunków spełnia kryteria wyznaczania ostoi ptaków wprowadzone przez BirdLife International (bocian czarny, orlik krzykliwy, orzeł przedni, derkacz, sóweczka, puszczyk uralski, lelek, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł białostrzy, dzięcioł białoszyi, dzięcioł trójpalczasty, muchołówka mała). Ponadto, kilkanaście gatunków notowanych w obszarze figuruje w Polskiej czerwonej księdze zwierząt jako gatunki zagrożone

2. SOOS „Ostoja Jaśliska” (PLH 180014).

Obszar obejmuje górne dorzecze Jasiołki i źródlika Wisłoka we wschodniej części Beskidu Niskiego, aż po Cergową Górę oraz Zawadkę Rymanowską i Królik Polski na północy. Teren stanowi strefę przejściową pomiędzy dwiema jednostkami geomorfologicznymi łańcucha Karpat Wschodnich i Zachodnich, między Przełęczami Dukielską i Łupkowską.

Dobrze zachowane biocenozy leśne o naturalnym składzie gatunkowym (przede wszystkim buczyny, a także dobrze zachowane jaworzyny). Rozległe obszary źródliskowe i naturalne doliny rzeczne. Ważna ostoja fauny puszczańskiej z dużymi drapieżnikami: niedźwiedziem, wilkiem i rysiem. Silne populacje nadobnicy alpejskiej oraz kumaka górskiego. Unikatowe jest występowanie cennych gatunków ksylobontycznych bezkręgowców (zgniotek cynobrowy, zagłębek bruzdkowany). W jaskiniach na Cergowej Górze są najważniejsze w Karpatach kolonie zimowe i rozrodcze nocka Bechsteina, nocka orzęsionego, i podkowca małego. Obszar charakteryzuje się też bogatą fauną ptaków, zwłaszcza drapieżnych, a przez Przeł. Dukielską prowadzi ważny szlak migracyjny ptaków. W 1997 roku u źródeł Jasiołki znaleziono po raz pierwszy w Polsce, stanowisko ponikła kraińskiego *Eleocharis carniolica*.

4.5.3 GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH.

W rejonie lokalizacji przedsięwzięcia znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych „Dolina Rzeki Wisłok ” nr 432. Zbiornik zbudowany jest z czwartorzędowych utworów aluwialnych o miąższości od kilku do kilkunastu metrów. Utwory te reprezentowane są przez otoczaki, żwiry i piaski o różnym stopniu zaglinienia.

Największe zagłębienie mają utwory żwirowo-piaszczyste w pobliżu zboczy zbudowanych ze skał fliszowych. Gliny i piaski pylaste występujące w stropowej partii aluwów rzecznych w postaci warstwy o nieregularnej miąższości nie przekraczają zwykle 2 m. Podłoże omawianego zbiornika stanowią osady piaskowcowo - łupkowe fliszu karpackiego (Chowaniec i in., 2003). Warstwę wodonośną stanowią otoczaki, żwiry i piaski o różnej granulacji. Niekiedy, w utworach klastycznych, mogą występować wkładki i soczewki gliny lub ilu powodując lokalne napięcie zwierciadła wody. Wahania zwierciadła są niewielkie i dochodzą do 2,0 m. W pobliżu koryta Wisłoka stany wód podziemnych są ściśle uzależnione od stanów wody w rzece. Poziom wodonośny omawianego zbiornika zasilany jest poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych oraz z cieków powierzchniowych. W mniejszym stopniu dopływem wód z podłoża. Wody podziemne w obrębie tarasów niższych występują w więzi hydraulicznej z wodami powierzchniowymi, jednak rzeka spełnia tu rolę drenującą. Zwierciadło wody stabilizuje się płytko, najczęściej 1–2 m poniżej powierzchni terenu.

Według przyjętej do MhP 1:50 000 klasyfikacji jakości wód podziemnych (Błaszyk, Macioszczykova, 1993), wody omawianego poziomu zaliczono do klasy IIa i IIb, rzadziej III. Najczęściej są one zanieczyszczone pod względem bakteriologicznym oraz zawierają podwyższone ilości żelaza, manganu i związków azotu.

W obrębie opisanego zbiornika, eksploatację wód podziemnych prowadzi się z utworów czwartorzędowych za pomocą studni kopanych oraz otworów hydrogeologicznych. Woda służy do celów socjalno-bytowych miejscowej ludności, a także jest zużywana przez rolnictwo, przemysł i rzemiosło.

Przedmiotowa inwestycja nie wpłynie negatywnie na ww. zbiornik wód podziemnych z racji odległości oraz skali i rodzaju przedsięwzięcia.

5. OPIS ANALIZOWANYCH WARIANTÓW.

5.1 UWAGI OGÓLNE

Na etapie decyzji środowiskowej Inwestor złożył wniosek o wydanie tej decyzji dla przedsięwzięcia: „Wycięcie drzew z części nieruchomości położonej w miejscowości Daliowa o nr ewidencyjnym 269/8 , własność Gminy Jasłiska”, w którym wskazano wariant inwestycyjny jako wariant preferowany przez wnioskodawcę i jedyny. W związku z powyższym nie przewiduje się wariantowości przedsięwzięcia.

6. ODDZIAŁYWANIE WARIANTÓW PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO.

6.1 ODDZIAŁYWANIE NA STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.

6.1.1 METODYKA OBLICZEŃ

Oddziaływanie przedsięwzięcia na stan powietrza atmosferycznego dokonano w oparciu o ilość zużytego paliwa i oleju oraz danych literaturowych.

W związku z powyższym szacunkowo określono ilość paliw i olejów zużytych w trakcie wykonywania poszczególnych operacji technologicznych. Ilość wyemitowanych w postaci spalin i olejów substancji toksycznych określono na podstawie zużytych paliw i olejów oraz czasu pracy poszczególnych urządzeń. Masę substancji toksycznych wyemitowanych przez urządzenia napędzane silnikami wysokoprężnymi określono z wykorzystaniem danych literaturowych (BERNHARDT i IN.). Na ich podstawie sporządzono tabelę przedstawiającą ilość toksycznych składników wyemitowanych przez silniki w wyniku spalania 1 l oleju napędowego (*Tab. 6*). Do oceny masy substancji toksycznych wyemitowanych przez silniki pilarek spalinowych wykorzystano wyniki badań STRUMA (1988), w których określił on poziom emisji różnego rodzaju substancji w gazach spalinowych podczas pozorowanego procesu pracy siedmiu typów pilarek. Z wykorzystaniem zgromadzonych w ten sposób materiałów źródłowych obliczono zużycie paliw oraz wielkość emisji substancji toksycznych. Określone wielkości przedstawiono w przeliczeniu na jednostkę powierzchni oraz na 100 m³ pozyskanego drewna. Obliczono także zużycie paliw podczas wykonywania poszczególnych operacji technologicznych w czasie operacyjnym i w czasie zmiany kontrolnej.

Tabela 6. Ilość toksycznych składników gazów spalinowych emitowanych podczas spalania 1 l paliwa (BERNHARDT i IN.)

Składnik Ingredient	Benzyna Petrol (g)	Olej napędowy Diesel oil (g)	Zagrożenie Threat	
			flora	fauna
Tlenek węgla Carbon monoxide	350,00	20,00	-	+
Węglowodory Hydrocarbons	50,00	39,00	+	+
Tlenki azotu Nitrogen oxides	17,00	23,00	+	+
Dwutlenki siarki Sulphur dioxides	0,60	8,00	+	+
Cząstki stałe Solid particulates	1,50	8,00	+	+

6.1.2 ODDZIAŁYWANIE W FAZIE REALIZACJI.

Zużycie paliw i olejów pilarki określono na podstawie bezpośrednich pomiarów. Odnotowano liczbę pełnych zbiorników paliwa zużytych na powierzchni próbnej. Za pomocą kolby miarowej zmierzono objętość paliwa, które pozostało w zbiorniku po zakończeniu prac. W analogiczny sposób zmierzono zużycie oleju do smarowania prowadnicy. W trakcie realizacji prac na powierzchniach badawczych w pilarkach stosowano mieszankę paliwową w proporcji: 1 część oleju na 50 części benzyny. Korzystając z tej informacji, obliczono zużycie oleju do smarowania silnika pilarki. Zużycie paliwa przez ciągniki określono na podstawie godzinowych norm zużyci paliw. Za badany okres przyjęto czas pracy maszyn na powierzchni próbnej. Na podstawie tak zebranych materiałów źródłowych określono zużycie paliw i olejów:

- ➔ w litrach na 1 h efektywnego czasu pracy maszyny,
- ➔ w litrach na 1 ha powierzchni cięć,
- ➔ w litrach na 100 m³ pozyskanego surowca.

Poziom emisji spalin i olejów

Poziom emisji spalin i olejów obliczono, posługując się wynikami z pomiarów zużycia paliw i olejów na tzw. powierzchni próbnej. Dla maszyn posiadających silnik wysokoprężny całkowitą ilość wyemitowanych spalin obliczono na podstawie danych zestawiających udział związków toksycznych w 1 l spalonego oleju napędowego. Wielkość substancji toksycznych wyemitowanych przez pilarkę (silnik z zapłonem iskrowym) określono na podstawie wyników badań literaturowych, w których podano

wielkość emisji substancji toksycznych podczas spalania mieszanki paliwowej pilarki (benzyna i olej łącznie).

W opracowaniu uwzględniono również stopień toksyczności związków chemicznych emitowanych w trakcie spalania paliw i olejów. Ilość poszczególnych składników spalin pomnożono przez odpowiadające im stopnie toksyczności (największe dopuszczalne stężenia).

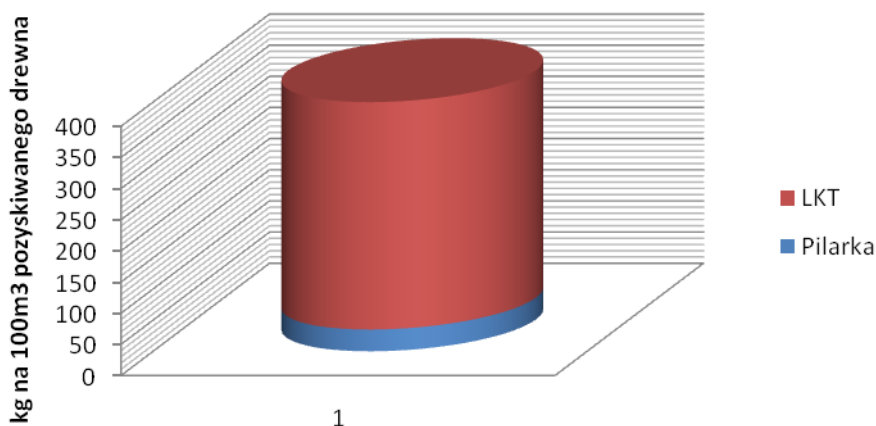
Ilość substancji toksycznych oraz olejów wyemitowanych w czasie pozyskiwania drewna, w zależności od zastosowanego procesu technologicznego, przedstawiono:

- w kilogramach na 1 ha powierzchni cięć,
- w kilogramach na 100 m³ pozyskanego surowca drzewnego,
- w kilogramach przeliczeniowego CO na 1 ha powierzchni cięć,
- w kilogramach przeliczeniowego CO na 100 m³ pozyskanego surowca.

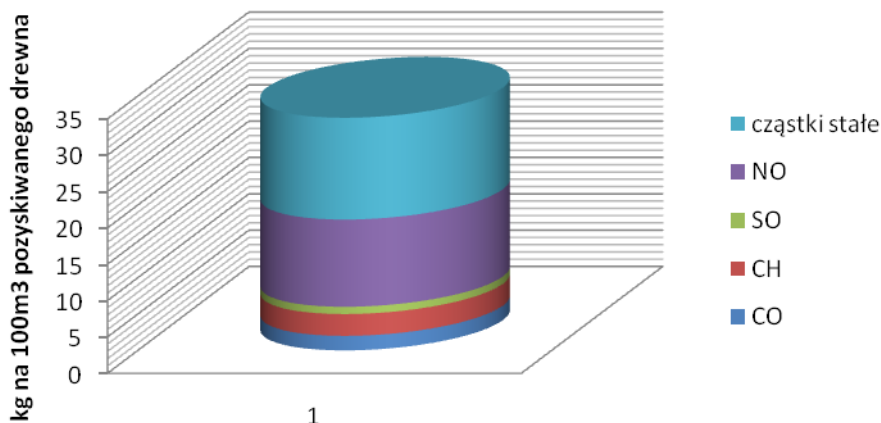
Ilość węgla wyemitowanego w postaci związków chemicznych podczas spalania paliw

Ilość węgla wyemitowanego w związkach chemicznych podczas przeprowadzonych cięć obliczono, posługując się pomiarami zużycia paliw i olejów danymi przedstawiającymi zawartość poszczególnych pierwiastków w paliwach i olejach (dane literaturowe). Znając zużycie poszczególnych paliw, ich gęstość (benzyna: 0,75 g/cm³, olej napędowy: 0,839 g/cm³) oraz wynikającą z ich składu elementarnego zawartość węgla, obliczono ilość węgla wyemitowanego w postaci związków chemicznych podczas spalania materiałów pędnych. Na poniższym wykresie przedstawiono szacunkowe emisje dwutlenku węgla oraz substancji toksycznych z wycinki drzewa technologią ręczno – maszynowa. Wyniki te przyjęto na podstawie danych literaturowych przy założeniu pracy 7 pilarek.

Poziom emisji dwutlenku węgla

Emisja substancji toksycznych w spalinach

Powyższe wyniki pokazują iż oddziaływanie na powietrze atmosferyczne ww. inwestycji jest znikome.

6.2 ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA NA KLIMAT AKUSTYCZNY.

6.2.1 ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Analizę zakłócenia środowiska hałasem dokonano w oparciu o dane literaturowe porównując je z technologią ręczno-maszynową przy wycince drzewa na omawianym terenie, które w trakcie pozyskiwania drewna polega na ocenie:

- zasięgu oddziaływania hałasu poprzez pomiar natężenia dźwięku w podwajanych odległościach od źródła emisji (1, 2, 4, 8 m itd. aż do punktu, w którym poziom fali akustycznej wywołany badanym urządzeniem był wyższy od ciśnienia akustycznego tła).

Aby umożliwić porównywanie stresującego oddziaływania pozyskiwania drewna na środowisko, przyjęto dane jak dla procesu technologicznego ręczno - maszynowego w odniesieniu do współczynnika hałaśliwości (W_{dB}):

$$W_{dB} \cdot 0,01dB1 \cdot P_A \cdot T$$

gdzie:

dB1 – ciśnienie fali akustycznej w odległości 1 m od źródła hałasu (dB),

P_A – wielkość pola akustycznego (ha),

T – czas emisji przy pielęgnacji 1 ha drzewostanu (W_{dB} na 1 ha) lub przy pozyskiwaniu 1 m³ drewna (W_{dB} na 1 m³).

Emisja hałasu, wyrażona jest współczynnikiem hałaśliwości, do którego do obliczeń wzięto pod uwagę czas i zasięg emisji. W wyniku przeprowadzonej analizy danych literaturowych ww. inwestycja pod względem oddziaływania akustycznego jest znikome i nie stwarza zagrożenia dla środowiska.

6.3 ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO WODNO – GRUNTOWE.

Skala przedsięwzięcia, znikoma w odniesieniu do całkowitej powierzchni łągów w obrębie doliny Jasiołki sprawia, że ubytek siedlisk łągowych nie wpłynie zauważalnie na siedlisko wodno-gruntowe poza zasięgiem bezpośredniego zajęcia terenu. Należy zauważyć, że usunięcie niewielkiej powierzchni łągu nie przerywa ciągłości siedliska, a obejmuje jedynie część zarośli (regeneracji łągowych na dawnych pastwiskach) ograniczonych od południa drogą gruntową. Istnienie tej drogi lokalnie wpływa na warunki wodno-glebowe w większym stopniu niż niewielka powierzchniowo wycinka drzew.

6.3.1 WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE.

Brak.

6.3.2 ODDZIAŁYWANIE NA GLEBĘ, POWIERZCHNIĘ ZIEMI I RUCHY MASOWE.

Brak!

6.4 GOSPODARKA ODPADAMI.

6.4.1 WPROWADZENIE.

Odpady powstałe przy wycince drzew będą przekazane na kompostownię lub zrabkowane na miejscu i użyte do ściółkowania gleby w trakcie zakładania nowej zieleni. Na tym etapie trudno ocenić ich ilości, nie mniej nie będą to odpady

6.5 ODDZIAŁYWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

6.5.1 ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PRZEDSIĘWZIĘCIA

W związku z realizacją przedsięwzięcia mogą wystąpić nadzwyczajne zagrożenia środowiska na skutek:

- a) wypadków i zdarzeń w czasie realizacji inwestycji,
- b) awarii w miejscach postoju pojazdów oraz sprzętu używanego do wycinki drzew,
- c) niewłaściwego lub niedostatecznego zabezpieczenia prac związanych z wycinką drzew

Pierwsza grupa poważnych awarii charakteryzuje się bardzo niskim prawdopodobieństwem wystąpienia w danym miejscu.

W przypadku awarii związanych z przedostaniem się do środowiska substancji ropopochodnych należy wezwać służby ratownictwa technicznego, które zabezpieczą środowisko przed skażeniem lub zminimalizują skutki awarii.

6.6 ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Z uwagi na zakres prac oraz technologię, jak również lokalizację nie zachodzi obawa o transgraniczny wpływ na środowisko.

6.7 ODDZIAŁYWANIE MIĘDZY ELEMENTAMI

Stwierdza się możliwość sumowania się oddziaływań w sposób mogący wpłynąć na wzmożone i wspólne oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko:

- a) przedostawanie się zanieczyszczeń do gleb i do wód gruntowych może sumarycznie spowodować pogorszenie się warunków środowiska gruntowo-wodnego, szczególnie w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska związanych z przedostaniem się do środowiska substancji ropopochodnych,
- b) zanieczyszczenia kumulujące się w glebach i obecne w powietrzu atmosferycznym mogą w sposób wzmożony oddziaływać na roślinność,
- c) pogorszenie warunków siedliskowych wraz z znikającymi drzewami mogą mieć sumujący się negatywny wpływ na faunę.

Wymienione oddziaływania nie zostały zdiagnozowane jako znacząco negatywne, co więcej stwierdzono, że ich łączne wystąpienie będzie mało prawdopodobne i w związku z tym nie ma konieczności planowania dla nich działań minimalizujących, zapobiegających i kompensujących, jak również nie pojawia się konieczność poszukiwania działań alternatywnych oraz dowodzenia wymogów nadrzędnego interesu publicznego.

Wymienione oddziaływania obejmują zanieczyszczenia pochodzące z wykorzystanych na etapie realizacji przedsięwzięcia urządzeń napędzanych silnikami spalinowymi.

Skala przedsięwzięcia jest na tyle niewielka, że oddziaływania te będą miały znikomy charakter. Jednocześnie realizowane będzie usunięcie niewielkiej części siedliska co stanowi, opisane w raporcie, łączne oddziaływanie.

Wymienione na stronie 36 oddziaływania dotyczą samego przedsięwzięcia i nie mają charakteru oddziaływań kumulujących się z innymi inwestycjami. Dlatego też, nie można uznać, że zapis ten jest sprzeczny ze stwierdzeniem zawartym na stronie 23 raportu.

Zapis ze strony 23 raportu „Nie istnieją w bliskiej odległości inne przedsięwzięcia, które mogą wywoływać z przedmiotową wycinką drzew oddziaływania skumulowane.” Oznacza, że na przeanalizowanym odcinku doliny Jasiołki (5 km w górę i 5 km w dół rzeki) nie stwierdzono innych oddziaływań, które wpływałyby na pogorszenie stanu ochrony siedlisk łągowych i występujących w nich populacji chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

7. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANOWANEGO NA ŚRODOWISKO, OBEJMUJĄCY BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKO-, ŚREDNIO-, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Oddziaływanie na środowisko projektowanego przedsięwzięcia wynikające z jego istnienia, wykorzystania zasobów środowiska oraz emisji w fazie realizacji w różnych horyzontach czasowych oraz aspektach przedstawiono syntetycznie w tabelach 7,8.

Tab. 7 Lista potencjalnych oddziaływań na środowisko w fazie realizacji

Lp.	Element środowiska	Oddziaływania									
		B	P	W	S	K _t	0	S _t	D _t	T	Ch
1.	Wody powierzchniowe						X				
2.	Wody podziemne						X				
3.	Jakość powietrza						X				
4.	Klimat	-	-	-	-	-	X	-	-	-	-
5.	Klimat akustyczny						X				
6.	Gleby i powierzchnia ziemi (w tym odpady)						X				
7.	Lasy		-	-	-	-	X	-	-	-	-
8.	Fauna i flora	X			-	-					
9.	Przestrzenne i punktowe formy ochrony przyrody	X	-	-	-	-		-	-	-	-
10.	NZS						X				

Oznaczenia:

B - bezpośrednie; P - pośrednie; W - wtórne; S - skumulowane; K_t - krótkoterminowe; S_t - średnioterminowe; D_t - długoterminowe; T - stałe; Ch - chwilowe; X - oddziaływanie występujące; - brak oddziaływania; 0 - oddziaływanie pomijalnie małe

8. OPIS PRZEWIDYWANYCH DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ORAZ OCENA EFEKTYWNOŚCI PROPONOWANYCH DZIAŁAŃ I ŚRODKÓW

8.1 DZIAŁANIE NA ETAPIE REALIZACJI

Na etapie realizacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania w celu ochrony środowiska:

- a) Ściśle przestrzegać przepisów BHP, prawa budowlanego i ochrony środowiska podczas prowadzenia prac.
- b) Niezbędne prace porządkowe terenu prowadzić zgodnie z zasadami sztuki w sposób minimalizujący zagrożenia dla pracujących ludzi i okolicznego środowiska.

9. ŹRÓDŁO INFORMACJI.

- Wróbel D. 2013. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych oraz chronionych gatunków flory i fauny naziemnej.
- Wróbel D. npbl. dane z lat 2000-2013.
- Materiały udostępnione przez RDOŚ w Rzeszowie, powstałe w oparciu o prace prowadzone w ramach prac przygotowujących projekt Planu Zadań Ochronnych dla Ostoi Jaśliskiej w latach 2012.
- Dzwonko Z. 2007. Przewodnik do badań fitosocjologicznych. ss. 308. Wydawnictwo SORUS. Poznań – Kraków.
- Niepublikowane, wrywkowe dane z pochodzące z obserwacji autora z poprzednich lat: 12.06.2009, 16.04.2011, 4.06.2011, 17.05.2012. z inwentaryzacji T. Folti
- Folta T. 2013. Inwentaryzacja chronionych gatunków ptaków.
- Folta T. npbl. dane z lat 2009-2012.
- Goławski A. 2006. Biologia lęgowa gąsiora *Lanius collurio* w ekstensywnym krajobrazie rolniczym wschodniej Polski. Notatki Ornitologiczne 47: 1–10.

- Goławski A. 2008. What is more important: nest-site concealment or aggressive behaviour? A case study of the red-backed shrike, *Lanius collurio*. *Folia Zool.* – 57(4): 403–410.
- Gromadzki M. (red.) 2004. Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa T. 7 (część I), s. 314. T. 8 (część II), s. 447.
- Polak M., Wiącek J., 2010. Prognoza oddziaływania na środowisko skutków realizacji Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2011 – 2015, zał. B6, Metodyka analizy oddziaływania na awifaunę. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Warszawa.
- Sikora A.(red.), Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G., Chylarecki P. 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Stacja Ornitologiczna Muzeum i Instytutu Zoologii PAN, Gdańsk.
- Zając K. Strategia zarządzania Obszarem Natura 2000 Jasiołka (PLH180011), Projekt PL0108 „Optymalizacja wykorzystania zasobów sieci Natura 2000 dla zrównoważonego rozwoju w Karpatach”, Instytut Ochrony Przyrody PAN Kraków.
- Nauka, Przyroda, Technologie: Copyright ©Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

10. STRESZCZENIE W JEZYKU NIESPECJALISTYCZNYM INFORMACJI ZAWARTYCH W RAPORCIE

Przedmiotem opracowania jest raport oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pod nazwą „Wycięcie drzew z części nieruchomości położonej w miejscowości Daliowa o nr ewidencyjnym 269/8 , własność Gminy Jaśliśka.

Planowane przedsięwzięcie realizowane jest na terenie Gminy Jaśliśka w miejscowości Daliowa na działce o nr ewidencyjnym 269/8. Opracowanie wykonano w zakresie określonym pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie nr WPN.430.72.2013.JS-2 z dnia 20.06.2013r. oraz w oparciu o art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 roku, Nr 119, poz. 1227, z późniejszymi zmianami).

Wykonanie wycinki – usunięcie przedmiotowych drzew umożliwi wykonanie inwestycji „ budowa oczyszczalni ścieków dla gminy Jaśliśka” a tym samym korzystnie wpłynie na środowisko a zwłaszcza na ochronę wód płynących górnego dorzecza rzeki Jasiołki.

Inwestycja nie ma charakteru procesu produkcyjnego. Elementy technologii wycinki drzew zostały nakreślone w części charakteryzującej przedsięwzięcie Charakterystyczne procesy związane z inwestycją zostaną szczegółowo opisane w rozdziale

charakteryzującym rodzaje i wielkości emisji. W prezentowanym opracowaniu ograniczono się do ogólnego porównania zmechanizowanego procesu pozyskiwania drewna z technologią ręczno-maszynową (z zastosowaniem pilarki do ścinki drzew, okrzesywania i przerzynki oraz skidera LKT do zrywki drewna).

Roślinność identyfikowano w oparciu o klasyczną metodę Braun-Blanqueta, w okresie pozwalającym na właściwą charakterystykę stwierdzonej tam roślinności (Dzwonko 2007). Obserwacje faunistyczne prowadzono metodą marszrutową, poprzez bezpośrednie obserwacje.

Oddziaływania związane z realizacją inwestycji polegającej na usunięciu aktualnej roślinności, należy podzielić zarówno na oddziaływania bezpośrednie i pośrednie, a także na oddziaływujące w różnej perspektywie czasowej (krótko-, średnio- i długoterminowe); wśród oddziaływań krótkoterminowych znajdują się także oddziaływania jednostajne (stałe) i czasowe, związane z działaniem użytych maszyn i środków transportu. Odrębną grupą oddziaływań są efekty nie związane z samym funkcjonowaniem przedsięwzięcia ale z jego skumulowanym, z innymi przedsięwzięciami, wpływem na środowisko.

Usunięcie drzew, jest przedsięwzięciem, w którym bezprzedmiotowe jest określanie oddziaływań z podziałem na etap realizacji, eksploatacji i likwidacji, co jest typowe dla przedsięwzięć budowlanych. W przedmiotowym przypadku, wszystkie oddziaływania będą powstawały na etapie realizacyjnym.

Oddziaływania związane z realizacją inwestycji polegającej na usunięciu aktualnej roślinności, należy podzielić zarówno na oddziaływania bezpośrednie i pośrednie, a także na oddziaływujące w różnej perspektywie czasowej (krótko-, średnio- i długoterminowe); wśród oddziaływań krótkoterminowych znajdują się także oddziaływania jednostajne (stałe) i czasowe, związane z działaniem użytych maszyn i środków transportu. Odrębną grupą oddziaływań są efekty nie związane z samym funkcjonowaniem przedsięwzięcia ale z jego skumulowanym, z innymi przedsięwzięciami, wpływem na środowisko.

Utrata siedliska łągowego dotyczy poniżej 0,1% całkowitego areалу łągów w Ostoja Jaśliskiej, tak więc oddziaływanie to jest nieistotne dla ochrony łągów w tym obszarze.

W przypadku łąk świeżych (6510) brak oddziaływań bezpośrednich pozwala stwierdzić o niewielkim znaczeniu dla zachowania siedliska w obszarze.

Siedliska inicjalne na kamieńcach nadrzecznych (3220) oraz populacja kumaka górskiego (1193) znajdują się poza zasięgiem przewidywanych oddziaływań. Planowana inwestycja nie będzie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze, ponieważ nie stwarza ona ryzyka zniszczenia siedlisk łągowych, ani żerowiskowych ważnych z punktu widzenia egzystencji awifauny, dla której utworzono OSOP „Beskid Niski” Natura 2000, występujących zarówno na przedmiotowej działce, jak i w jej najbliższym otoczeniu. Ponadto należy uwzględnić fakt położenia inwestycji w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 897 łączącej miejscowości Tylawa i Ustrzyki Górne. Najnowsze badania dotyczące oddziaływania dróg na populacje łągowe wykazały negatywne zmiany składu gatunkowego i zagęszczenia ptaków mniejszej i średniej wielkości w strefie do 300m od drogi oraz maksymalnie do 3000m dla dużych ptaków drapieżnych. Planowana inwestycja położona jest w odległości do 200m od drogi wojewódzkiej, której obecność już wywarła wpływ na obniżenie jakości i zagęszczenia miejscowej awifauny.

Nazwiska autorów

Tomasz Folta
Krzysztof Topolski
Dominik Wróbel

CZEŚĆ GRAFICZNA

11. ZAŁĄCZNIKI

11.1 WYSTĘPOWANIE SIEDLISK PRZYRODNICZYCH

11.2 SKŁAD GATUNKOWY MIEJSCOWEJ AWIFAUNY

11.3 WYPIS Z REJESTRU GRUNTÓW